

[Domov](#) > ... > [Družinske Zadeve In Dedovanje](#) > [Premoženska Razmerja V Zakonski Zvezi In Registriranem Partnerstvu](#) > [Premoženska Razmerja Med Zakoncema](#) > [Spain](#)

Premoženjska razmerja med zakoncema

Vsebino zagotavlja



European Judicial Network
(in civil and commercial matters)



1 Ali v tej državi članici obstaja zakonska ureditev premoženjskih razmerij med zakoncema? Kaj je v njej predvideno?

1.1 Pravna ureditev: Skupno civilno pravo in posebno pravo nekaterih avtonomnih skupnosti

V Španiji ni mogoče govoriti o enotni zakonodaji ali ureditvi premoženjskih razmerij med zakoncema. Nekatere avtonomne skupnosti imajo poleg države pristojnost za civilnopravne zadeve (čeprav vse med zadeve, ki jih lahko urejajo, ne uvrščajo tudi ureditve premoženjskih razmerij med zakoncema). To pomeni, da imajo vsi španski državljani poleg španskega državljanstva še posebno regionalno državljanstvo (vecindad civil). To določa, ali zanje velja skupno civilno pravo ali posebno ali regionalno civilno pravo (člen 14 civilnega zakonika).

Regije z lastnim civilnim pravom vključujejo Aragonijo, Katalonijo, Balearske otoke, Navarro, Baskijo, Galicijo in Valencijo (čeprav zadnjenavedena ne ureja premoženjskih razmerij med zakoncema, ker je ustavno sodišče (Tribunal Constitucional) zakon, ki ga je sprejela, razglasilo za neustaven). Državljanji preostalih avtonomnih skupnosti imajo zato „skupno“ regionalno državljanstvo (vecindad civil común) (pridobitev regionalnega državljanstva je urejena s členom 14 civilnega zakonika).

– Za določitev prava, ki se uporablja za premoženjska razmerja med zakoncema, ki sta španska državljana (brez mednarodne povezave), in za odločitev o tem, ali je treba uporabiti skupno pravo ali pravo posamezne avtonomne skupnosti, je treba uporabiti pravila medregionalnega prava, ki so določena v uvodnem naslovu civilnega zakonika (Título Preliminar del Código Civil) (člena 9(2) in 16 civilnega zakonika).

- Ureditev na podlagi civilnega zakonika se uporablja za zakonca s skupnim regionalnim državljanstvom.
- Če zakonca nimata takega skupnega regionalnega državljanstva, se uporablja pravo regionalnega državljanstva ali običajnega prebivališča enega od zakoncev, ki sta ga zakonca skupaj izbrala v verodostojni listini, izdani pred sklenitvijo zakonske zveze. Če tega nista storila, se uporablja pravo kraja skupnega običajnega prebivališča zakoncev takoj po sklenitvi zakonske zveze. Nazadnje, če takega prebivališča ni, se uporablja pravo kraja sklenitve zakonske zveze.
- V izjemnih primerih, ko imata zakonca različno regionalno državljanstvo in v obeh regijah velja ureditev ločenega premoženja (in se ureditev, ki se uporablja v skladu z zgoraj navedenimi pravili, razlikuje od navedene ureditve), se uporablja ureditev ločenega premoženja iz civilnega zakonika.

– Kadar eden od zakoncev ni Španec ali je poročeni par povezan z drugo državo, se pravo, ki se uporablja, določi v skladu z določbami člena 33 Uredbe (EU) 2016/1103, ki se razlaga tako, da se, kadar je v Uredbi kot merilo povezave uporabljeno državljanstvo, v zvezi s španskimi državljani to šteje kot sklicevanje na regionalno državljanstvo.

Vendar pa je regionalno državljanstvo pojem, ki se uporablja samo za španske državljane (člen 15 civilnega zakonika); ker se torej za tujce ne uporablja, se upošteva člen 33(2), s katerim je pravo državljanstva

nadomeščeno s pravom najtesnejše povezave, tj. pravom ozemeljske enote, s katero sta zakonca najtesneje povezana.

1.2 Ureditve premoženjskih razmerij med zakoncema, ki se uporabljajo, kadar med zakoncema ni dogovora, v skladu s civilnim zakonikom in posebnim pravom avtonomnih skupnosti

Za določitev, katera ureditev premoženjskih razmerij se uporablja, kadar med zakoncema ni dogovora, se uporabi dodatno pravo, ki se razlikuje glede na veljavno notranje civilno pravo:

- civilni zakonik (se uporablja, razen če se uporablja pravo Aragonije, Katalonije, Balearskih otokov, Navarre, Baskije in Galicije): ureditev skupnega premoženja (*sociedad de gananciales*) (člen 1344 in naslednji civilnega zakonika). Na podlagi te ureditve postanejo pridobitve in dobički katerega koli od zakoncev skupno premoženje obeh. Osebno premoženje vsakega zakonca v bistvu vključuje premoženje, ki ga je zakonec prinesel v zakonsko zvezo, in premoženje, ki ga je med zakonsko zvezo pridobil brezplačno ali kot zamenjavo za osebno premoženje. Za glavno prebivališče, pridobljeno pred sklenitvijo zakonske zveze, velja posebna ureditev, v skladu s katero se – v nasprotju z drugim premoženjem, pridobljenim pred sklenitvijo zakonske zveze (ki je vedno osebno) – glavno prebivališče na podlagi plačil, izvedenih po sklenitvi zakonske zveze s skupnimi sredstvi, v sorazmernem deležu pretvori v skupno premoženje. V primeru dvoma se za premoženje šteje, da je skupno. Enako velja za ureditev odgovornosti iz skupnega premoženja, ki vključuje premoženje iz rednega opravljanja poklica, umetniške dejavnosti ali obrti. Če so dolgovi nastali samo enemu zakoncu, najprej zanje odgovarja samo ta zakonec s svojim premoženjem; če to premoženje ne zadostuje, lahko upniki zasežejo skupno premoženje. Vendar lahko v takem primeru drugi zakonec zahteva prenehanje skupnega premoženjskega razmerja, pri čemer se zaseg skupnega premoženja nadomesti z deležem, ki ga ima zakonec dolžnik; od navedenega trenutka za zakonsko zvezo velja ureditev ločenega premoženjskega razmerja. Zakonca skupno premoženje upravljata skupaj (čeprav ga lahko na vsakodnevni ravni upravlja kateri koli od zakoncev – pristojnost v družini (*potestad doméstica*)). Za upravljanje osebnega premoženja je odgovoren zakonec, ki je lastnik premoženja (čeprav obstajajo posebne določbe glede družinskega doma, ki sicer lahko pripada samo enemu zakoncu, vendar je pri odločitvah v zvezi z njegovim upravljanjem potrebno soglasje drugega zakonca ali, če tega ni, dovoljenje sodišča). Za razpolaganje s skupnim premoženjem ali obremenitev skupnega premoženja je potrebno soglasje obeh zakoncev.
- Aragonija: ureditev skupnega premoženjskega razmerja (*consorcio conyugal*), urejen v členu 210 in naslednjih aragonskega regionalnega pravnega zakonika (*Código de Derecho Foral de Aragón*). Na podlagi te ureditve postanejo pridobitve ali dobički katerega koli od zakoncev iz njunega dela, dejavnosti ali donosov njunega premoženja skupno premoženje obeh zakoncev. Osebno premoženje vsakega zakonca v bistvu vključuje premoženje, ki ga je zakonec prinesel v zakonsko zvezo, in premoženje, ki ga je med zakonsko zvezo pridobil brezplačno ali kot zamenjavo za osebno premoženje. V primeru dvoma se za premoženje šteje, da je skupno. Na podlagi aragonskega civilnega prava je premoženje, pridobljeno pred sklenitvijo zakonske zveze, vključno z glavnim prebivališčem, vedno osebno, razen če so bili stroški v celoti odloženi in bodo v celoti plačani iz skupnih sredstev po sklenitvi zakonske zveze. Določen je sistem odgovornosti za to ureditev premoženjskih razmerij. Če dolgovi nastanejo samo enemu zakoncu, ta sam odgovarja s svojim premoženjem; če to premoženje ne zadostuje in v primeru izvršbe na skupnem premoženju v zvezi z dolgovi, ki ne spadajo pod solidarno odgovornost, lahko dolžnikov zakonec uveljavlja pravico do zavarovanja vrednosti svojega deleža skupnega premoženja, tako da zahteva likvidacijo premoženjske skupnosti samo za namen določitve vrednosti, ki jo je treba zavarovati, brez prenehanja ureditve.

Navesti je treba, da ima v Aragoniji preživeli zakonec pravico do vdovskega užitka (*usufructo viudal aragonés*), ki je sicer pravica do dedovanja, ampak tudi pričakovana pravica med življenjem (*derecho expectante de viudedad*).

- Katalonija: ureditev ločenega premoženja (člen 232(1) katalonskega civilnega zakonika (*Código Civil de Cataluña*)). V tej ureditvi je vsak zakonec upravičen do lastništva, uživanja, upravljanja in svobodne uporabe vsega svojega premoženja. V primeru dvoma, kateremu zakoncu pripada premoženje ali pravica, se šteje, da pripada obema v enakih nedeljivih deležih. Vendar pa se domneva, da je premično premoženje za osebno rabo, ki nima izjemne vrednosti in pripada enemu od zakoncev, ter premoženje, ki je neposredno namenjeno izvajanju njegove dejavnosti, njegova izključna last.
- Balearski otoki: ureditev ločenega premoženja (člen 3 civilnopravnega zakonika Balearskih otokov (*Compilación de Derecho Civil de las Islas Baleares*) v zvezi z Majorko; člen 65 v zvezi z Menorko ter

člen 67 za Ibizo in Formentero). Na podlagi te ureditve se premoženje, ki pripada posameznemu zakoncu ob sklenitvi zakonske zveze, in premoženje, ki ga kakor koli pridobi med trajanjem zakonske zveze, šteje za njegovo osebno premoženje.

- Navarra: ureditev skupnega premoženja (conquistas) (zakon 87 in naslednji navarskega novega pravnega zakonika (Fuero Nuevo de Navarra)). Na podlagi te ureditve pridobljeno premoženje vključuje (med drugim) premoženje, pridobljeno med zakonsko zvezo z delom ali drugo dejavnostjo katerega koli od zakoncev, ter prihodke in donose od skupnega in osebnega premoženja. Osebno premoženje vključuje premoženje, ki ga zakonec pridobi proti plačilu pred sklenitvijo zakonske zveze, tudi če se prevzem izvede med zakonsko zvezo ali so stroški ali protidajatev v celoti ali delno plačani s sredstvi drugega zakonca ali iz skupnega premoženja, ali premoženje, pridobljeno kot dobiček pred sklenitvijo zakonske zveze ali med zakonsko zvezo. Premoženje, ki ni evidentirano kot osebno, se šteje za skupno premoženje. Za stanovanje in opremo se uporablja posebna ureditev, kadar sta pridobljena ali v celoti ali delno plačana med zakonsko zvezo, tudi če izhajata iz predhodnega lastništva. V takem primeru bo to osebno premoženje tistega od zakoncev, ki je izključno prispeval k plačilu. Če je bilo plačilo izvedeno s sredstvi obeh zakoncev, bo premoženje nedeljivo pripadalo obema sorazmerno z njunim prispevkom. Če je bilo plačilo izvedeno s sredstvi enega ali obeh zakoncev in poleg tega s sredstvi iz skupnega premoženja, se nedeljivost uporabi sorazmerno s prispevkom vsakega zakonca in prispevkom iz skupnega premoženja. Urejen je tudi sistem upravljanja in odgovornosti za skupno in osebno premoženje. Kadar nastanejo osebni dolgovi in osebno premoženje zakonca dolžnika ne zadostuje, lahko upnik zahteva zaseg skupnega premoženja, o čemer je drugi zakonec uradno obveščen. Če se ta ne odzove in je skupno premoženje zaseženo, se opravi izvršba, za zakonca dolžnika pa se šteje, da je prejel vrednost svojega deleža, kadar izvede plačilo s svojimi sredstvi ali kadar je premoženjska skupnost likvidirana. Vendar pa lahko drugi zakonec v devetih dneh po uradnem obvestilu o zasegu zahteva, da se zaseg skupnega premoženja nadomesti s preostankom, dodeljenim dolžniku zakoncu ob likvidaciji premoženjske skupnosti. V takem primeru zaseg povzroči prenehanje in likvidacijo premoženjske skupnosti, pri čemer se od navedenega trenutka uporablja ureditev ločenega premoženja.
- Baskija: kadar sta oba zakonca prebivalca nižinskih območij Baskaja, Aramaio ali Llodio, je zakonska zveza urejena z regionalno univerzalno ureditvijo skupnega premoženja (comunicación foral de bienes). Če ima regionalno državljanstvo v njih samo eden od zakoncev, se ta ureditev uporablja, če ustreza ureditvi na podlagi prvega skupnega običajnega prebivališča zakoncev; v nasprotnem primeru se uporablja ureditev, ki se uporablja v kraju sklenitve zakonske zveze. V drugih delih Baskije se za premoženjska razmerja med zakoncema, če se ne dogovorita, uporablja ureditev skupnega premoženja (sociedad de gananciales) iz civilnega zakonika (člen 127 in naslednji zakona o regionalnem civilnem pravu Baskije (Ley de Derecho Civil Foral del País Vasco). Na podlagi regionalnega univerzalne ureditve skupnega premoženja se vse premoženje, pravice in delnice – ne glede na njihov izvor –, ki pripadajo enemu od zakoncev in ne glede na to, kako so bili pridobljeni, enako delijo med zakonca. To velja tako za premoženje, prineseno v zakonsko zvezo, kot tudi za premoženje, pridobljeno med zakonsko zvezo, ne glede na to, kje se premoženje nahaja. Kljub tej teoretično univerzalni naravi pa se obseg skupnega premoženja razlikuje glede na vzrok prenehanja. Če torej zakonska zveza preneha zaradi smrti enega od zakoncev in so bili v tej zakonski zvezi rojeni otroci, je skupno premoženje univerzalno. Če pa zakonska zveza preneha zaradi smrti enega od zakoncev, vendar iz te zakonske zveze ni otrok, ali če preneha iz drugega razloga (kot je razveza zakonske zveze), je skupno premoženje omejeno na pridobitve ali premoženje, pridobljeno proti plačilu, kar izključuje premoženje, prineseno v zakonsko zvezo, in premoženje, prejet brezplačno.
- Galicija: ureditev skupnega premoženja (gananciales) (člen 171 galicijskega zakona o civilnem pravu (Ley de Derecho Civil de Galicia)).

2 Kako lahko zakonca uredita svoja premoženjska razmerja? Katere so formalne zahteve v tem primeru?

Zakonca lahko določita svojo ureditev premoženjskih razmerij, tako da se dodatne določbe, navedene pri odgovoru na prejšnje vprašanje, ne uporabljajo.

Za ta namen morata pri notarju podpisati javno predporočno pogodbo (člena 1280 in 1315 civilnega zakonika), ki jo je treba vpisati v matični register, notar pa mora še na dan njenega podpisa ustreznemu matičarju poslati overjeno elektronsko kopijo javne listine kot dokaz pri vpisu zakonske zveze v register (člen 60 zakona o matičnem registru ureditev premoženjskih razmerij) (Ley del Registro Civil))

Zakonca lahko ureditev premoženjskih razmerij spremenita tudi med zakonsko zvezo, za kar morata izpolnjevati iste formalne zahteve (člen 1331 civilnega zakonika), s tem pa ne smeta kršiti pravic tretjih- oseb (člen 1317 civilnega zakonika).

Enaka možnost je predvidena v avtonomnih skupnostih, ki imajo lastno civilno pravo za zakonske zveze, ki so urejene z navedenim pravom: člen 231(10) in naslednji katalonskega civilnega zakonika; člen 3 civilnopravnega zakonika Balearskih otokov v zvezi z Majorjo in Menorko (capítulos) ter člen 66 civilnopravnega zakonika Balearskih otokov v zvezi z Ibizjo in Formentero (espolits); člen 125 in naslednji baskovskega zakona o civilnem pravu; člen 171 in naslednji galicijskega zakona o civilnem pravu; člen 185 aragonskega regionalnega pravnega zakonika; člen 78 in naslednji navarskega regionalnega civilnopravnega zakonika.

3 Ali obstajajo omejitve svobode urejanja premoženjskih razmerij med zakoncema?

Zakonca lahko svobodno določita svojo ureditev premoženjskih razmerij in se lahko odločita za uporabo katere koli ureditve, vključno z ureditvami, ki so določene s katerim koli od španskih civilnih zakonov (v katerih so podrobno opredeljene ureditve premoženjskih razmerij, ki se uporabljajo, če dogovora ni, in druge ureditve, v katere lahko stranke privolijo), in ureditvami, določenimi v predpisih drugih držav. Vendar pa se ne smejo nikoli vključiti določbe, ki so v nasprotju z zakonom ali moralo ali ki omejujejo enakost pravic, ki pripadajo vsakemu zakoncu (člen 1328 civilnega zakonika in člen 14 španske ustave).

4 Kakšni so pravni učinki razveze zakonske zveze, prenehanja življenjske skupnosti ali razveljavitve zakonske zveze na skupno premoženje?

Z razveljavitvijo zakonske zveze, prenehanjem življenjske skupnosti in razvezo zakonske zveze preneha premoženjsko razmerje med zakoncema. To je določeno v različnih predpisih različnih ureditev premoženjskih razmerij med zakoncema (med drugim na primer v členu 1392 civilnega zakonika za ureditev premoženjske skupnosti ali členu 1415 civilnega zakonika, v katerem se urejajo participatorne ureditve v civilnem zakoniku).

V ureditvah premoženjske skupnosti je treba za likvidacijo uporabiti postopek iz zakonika o civilnem postopku (Ley de Enjuiciamiento Civil). Po tem postopku med zakoncema nastane oblika skupnega premoženja, ki se razlikuje od drugih ureditev premoženjske skupnosti, s posebno pravno ureditvijo, ki ostane vzpostavljena za čas trajanja skupnosti, dokler se z ustreznimi dejanji likvidacije/delitve ne oblikuje poseben individualiziran delež premoženja za vsakega od solastnikov.

Premoženjska skupnost (sociedad de gananciales) se lahko likvidira z medsebojnim dogovorom zakoncev v skladu s pravili iz členov 1392 do 1410 civilnega zakonika, sklenjenim v navzočnosti notarja ali, če takega dogovora ni, pred sodiščem, za katerega velja postopek, določen v zakoniku o civilnem postopku.

V ureditvi ločenega premoženja likvidacija premoženjske skupnosti zakoncev ni potrebna, saj je vsak zakonec lastnik svojega premoženja. Za premoženje, ki od začetka pripada obema zakoncema, velja ureditev solastništva, ki se po razveljavitvi zakonske zveze, prenehanju življenjske skupnosti ali razvezi zakonske zveze nadaljuje tako kot prej, brez vpliva na možnost, da kateri koli od solastnikov zahteva njegovo delitev (kot to velja v vseh primerih solastništva).

5 Kakšne so posledice smrti enega od zakoncev na premoženjska razmerja med zakoncema?

Tudi s smrtjo ureditev premoženjskih razmerij med zakoncema preneha, kot je določeno v različnih predpisih različnih ureditev premoženjskih razmerij med zakoncema (med drugim na primer v členu 1392 civilnega zakonika v povezavi z njegovim členom 85 za ureditev premoženjske skupnosti ali členu 1415 civilnega zakonika, v katerem je določena participatorna ureditev v civilnem zakoniku).

Brez poseganja v to, kar je morda pokojni zakonec zapisal v izjavi poslednje volje ali oporoki, so za ovdovelega zakonca določene nekatere pravice, odvisno od prava, ki se uporablja za dedovanje. Prav tako ima ovdoveli zakonec, katerega zakonec umre brez oporoke, nekatere pravice do dedovanja po svojem zakoncu.

Za določitev veljavnega civilnega prava:

- Če je par povezan z več kot eno državo, se veljavno civilno pravo določi v skladu z določbami Uredbe (EU) št. 650/2012. Določba člena 36 se uporabi, kadar se uporablja špansko pravo, tako da se v takem primeru uporabijo obstoječi civilni zakonik ali civilni predpisi avtonomne skupnosti, odvisno od konkretne povezave, ki jo je zapustnik imel ali ne z avtonomno skupnostjo z lastnim civilnim pravom o zadevi.
- Kar zadeva dedovanja brez tujega elementa, medtem ko je dedovanje urejeno s civilnimi predpisi v zvezi z regionalnim državljanstvom, ki ga je zapustnik imel ob smrti, so pravice, ki po zakonu pripadajo preživelemu zakoncu, urejene z istim zakonom kot učinki zakonske zveze, pri čemer so zakoniti deleži potomcev vedno zavarovani (člen 16 in člen 9(8) civilnega zakonika).

V nadaljevanju so analizirane pravice preživelega zakonca glede na različne vrste civilnega prava, ki obstajajo v Španiji, odvisno od tega, ali je zapustnik sam uredil, kdo bo dedoval po njem (najpogosteje z oporoko), ali pa je umrl brez oporoke.

- Če je pokojnik napravil oporoko:
 - Civilni zakonik (se uporablja, razen če se uporablja pravo Aragonije, Katalonije, Balearskih otokov, Navarre, Baskije ali Galicije), ki določa, da je minimum, do katerega je upravičen preživeli zakonec, enak kot če zakonec umre brez oporoke, tj. užitek ene tretjine zapuščine, če obstajajo otroci ali potomci. Če obstajajo samo predniki, je preživeli zakonec upravičen do užitka polovice zapuščine. Nazadnje, če ni niti prednikov niti potomcev, ima pravico do užitka dveh tretjin zapuščine (člen 834 in naslednji civilnega zakonika).
 - Aragonija: s sklenitvijo zakonske zveze vsak zakonec pridobi pravico do vdovskega užitka (usufructo de viudedad) celotnega premoženja zakonca, ki umre prvi (člen 271 aragonskega regionalnega civilnopravnega zakonika). To pravico (ki spada pod družinsko pravo in ne pod dedno pravo) imata zakonca, za katera velja aragonska ureditev skupnega premoženja, tudi če se njuno regionalno državljanstvo pozneje spremeni, pri čemer je v tem primeru izključen zakoniti delež, določen na podlagi dednega prava. Preživeli zakonec ima pravico do vdovskega užitka tudi, če je imel pokojnik ob smrti regionalno državljanstvo Aragonije.
 - Balearski otoki: na Majorki in Menorki je preživelemu zakoncu priznana univerzalna pravica do užitka, če zapustnik nima več živih staršev. Užitek znaša dve tretjini zapuščine, če so zapustnikovi starši še živi, in eno polovico, če obstajajo potomci (člen 45 regionalnega civilnopravnega zakonika Balearskih otokov). Na Ibizii in Formenteri se preživeli zakonec ne šteje za nujnega dediča (legitimario).
 - Katalonija: ovdovelemu zakoncu brez finančnih sredstev se dodeli četrtnina zapuščine (člen 452(1) katalonskega civilnega zakonika). Prav tako se mu dodelijo druge pravice v zvezi s premoženjem, ki pripada preživelemu zakoncu, ne da bi bilo vključeno v zapuščino (člen 231(30) katalonskega civilnega zakonika), in domom. Konkretno v zvezi s tem se uporablja koncept enoletne vdovske pokojnine (año de viudedad), ki vključuje pravico, da preživeli zakonec eno leto po smrti zapustnika še naprej uporablja skupni dom in prejema preživnino na stroške pokojnikove zapuščine (člen 231(31) katalonskega civilnega zakonika).
 - Galicija: preživeli zakonec je upravičen do užitka polovice zapuščine (člen 228 in naslednji galicijskega zakona o civilnopravnih predpisih (Ley normas reguladoras del Derecho Civil de Galicia)).
 - Navarra: preživeli zakonec je upravičen do užitka (usufructo de fidelidad) vsega premoženja in pravic prej umrlega zakonca (če je ta ob smrti imel regionalno državljanstvo Navarre), ki so mu pripadali ob smrti (člen 253 navarskega novega pravnega zakonika).
 - Baskija: ovdoveli zakonec ali preživeli član zunajzakonske skupnosti je upravičen do užitka polovice celotnega zapustnikovega premoženja, če obstajajo potomci. Če potomcev ni, ima pravico do užitka dveh tretjin premoženja (člen 52 baskovskega zakona o regionalnem civilnem pravu). To ne velja v dolini Ayala v občinah Ayala, Amurrio in Okondo ter v mestih Mendieta, Retes de Tudela, Santacoloma in Sojoguti v občini Artziniega (člen 89 baskovskega zakona o regionalnem civilnem pravu), v katerih velja svoboda oporočnega razpolaganja. Prav tako se ne uporablja v nižinskih območjih Biskaja, Aramaio ali Llodio, kjer veljajo posebna pravila o družinskem premoženju (bienes troncales) (člen 61 in naslednji baskovskega zakona o regionalnem civilnem pravu).
- Če pokojnik ni napravil oporoke (intestatno dedovanje):
 - - Civilni zakonik (se uporablja, razen če se uporablja pravo Aragonije, Katalonije, Balearskih otokov,

Navarre, Baskije ali Galicije): ovdoveli zakonec ima pravico do užitka ene tretjine zapuščine, če obstajajo otroci ali potomci, polovice zapuščine, če obstajajo samo predniki, ali pa je imenovan za edinega dediča, če ni niti prednikov niti potomcev (člen 834 in naslednji ter člen 944 civilnega zakonika).

- Aragonija: ovdoveli zakonec podeduje nedružinsko premoženje (bienes no troncales) za predniki, brez poseganja v pravico do vdovskega užitka, navedeno pri oporočnem dedovanju, ki se vedno upošteva (člen 517 aragonskega regionalnega pravnega zakonika). Družinsko premoženje se nanaša na premoženje, ki se je ohranilo v domu ali družini zapustnika dve generaciji neposredno pred njegovo generacijo, ne glede na neposredni izvor in način pridobitve premoženja, ter premoženje, ki ga je zapustnik prejel brezplačno od prednikov ali sorodnikov v stranski vrsti do šestega kolena. To premoženje se prenese na nekatere sorodnike (parientes troncales), navedene v členu 526 aragonskega regionalnega pravnega zakonika.
- Balearski otoki: uporabljajo se (zgoraj navedene) določbe civilnega zakonika, medtem ko je vsaj na Majorki in Menorki ovdovelemu zakoncu priznan univerzalni užitek, če ni staršev, užitek dveh tretjin, če so zapustnikovi starši še živi, in užitek polovice, če obstajajo potomci.
- Katalonija: če ni potomcev, ovdoveli zakonec podeduje celotno premoženje iz zapuščine pred pokojnikovimi predniki (člen 441(2) in člen 442(3) katalonskega civilnega zakonika). Če ovdoveli zakonec deduje skupaj z zapustnikovimi otroki ali njihovimi potomci, ima pravico do univerzalnega užitka zapuščine (člen 441(2) in člen 442(3) katalonskega civilnega zakonika).
- Galicija: uporablja se enaka ureditev, kot je določena v civilnem zakoniku (člen 267 galicijskega zakona o civilnopravnih predpisih).
- Navarra: zakonec podeduje nedružinsko premoženje za sorojenci in predniki. Kar zadeva družinsko premoženje, ima zakonec pravico do užitka vsega premoženja in pravic prej umrlega zakonca (če je ta ob smrti imel regionalno državljanstvo Navarre), ki so mu pripadali ob smrti (člen 304 in naslednji navarskega novega pravnega zakonika).

Baskija: kar zadeva družinsko premoženje, sta samo v zvezi z nepremičninami, ki sta jih zakonca pridobila med zakonsko zvezo, dediča oba zakonca ali člana zunajzakonskega partnerstva (člen 66 baskovskega zakona o regionalnem civilnem pravu). Če potomcev ni, ne-družinsko premoženje podeduje preživeli zakonec (člen 110 in naslednji baskovskega zakona o regionalnem civilnem pravu).

6 Kateri organ je pristojen za odločanje v zadevi, ki se nanaša na premoženjska razmerja med zakoncema?

Pristojno je sodišče prve stopnje (Juzgado de Primera Instancia), ki odloča ali je odločalo v postopku za razveljavitev zakonske zveze, prenehanje življenjske skupnosti ali razvezo zakonske zveze ali pri katerem so ali so bile vložene tožbe za prenehanje premoženjske ureditve med zakoncema iz katerega koli razloga, določenega v civilni zakonodaji (člen 807 zakonika o civilnem postopku).

V sodnih okrožjih, v katerih obstajajo specializirana družinska sodišča, ta sodišča odločajo v postopku za prenehanje in likvidacijo premoženjske skupnosti, tudi če postopek ne izhaja iz predhodnega postopka za razveljavitev zakonske zveze, prenehanje življenjske skupnosti ali razvezo zakonske zveze.

7 Kakšni so učinki premoženjskih razmerij med zakoncema na pravna razmerja med zakoncem in tretjo osebo?

Na splošno in v španskem skupnem civilnopravnem sistemu člen 1373 civilnega zakonika določa, da vsak zakonec za svoje dolgove do tretjih oseb odgovarja s svojim osebnim premoženjem; če osebno premoženje ne zadostuje za poplačilo dolgov, lahko upnik (tretja oseba) zahteva zaseg skupnega premoženja. Vendar lahko zakonec, ki ni dolžnik, zahteva, da se skupno premoženje nadomesti z deležem, ki ga ima zakonec dolžnik v skupnem premoženju, pri čemer v takem primeru zaradi zasega preneha premoženjska skupnost.

Podobna določba obstaja v zakoniku o civilnem postopku za namene izvršbe, kadar je dolg osebni, vendar pa je treba zanj vseeno odgovarjati s skupnim premoženjem.

Zlasti je določeno (člen 1365 civilnega zakonika), da se skupno premoženje uporabi za poplačilo upnika (tretje osebe) v zvezi z dolgovi, ki so nastali zakoncu: (1) pri izvajanju „pristojnosti v družini“ ali pri upravljanju skupnega premoženja ali razpolaganju s skupnim premoženjem, ki mu pripada po zakonu ali pogodbi, ter (2) pri

rednem opravljanju njegovega poklica, umetniške dejavnosti ali obrti ali pri rednem upravljanju njegovega osebnega premoženja.

Trgovinski zakonik (Código de Comercio) vsebuje tudi določbe za primere, v katerih je eden od zakoncev trgovec.

Kar zadeva bremenitve skupnega premoženja ali razpolaganje z njim, je za to potrebno soglasje obeh zakoncev, razen če je bilo to posebej urejeno v predporočni pogodbi. Če je razpolaganje brezplačno (npr. donacija), je razpolaganje, ki ga je izvedel samo en zakonec, nično in neveljavno.

Kljub temu civilni zakonik v interesu varnega trgovanja določa, da so dejanja upravljanja premoženja in razpolaganja z denarjem ali vrednostnimi papirji veljavna, kadar jih izvede zakonec, v imenu katerega so vpisani ali v posesti katerega so.

Kar zadeva vpisano nepremično premoženje, je treba za vpis premoženja v imenu zakonca in pridobljene pravice v zvezi s sedanjimi ali prihodnjimi pravicami iz skupnega premoženja navesti ime zakonca in zakonska ureditev, tako da se bo tretja oseba ob vpogledu v register lahko seznanila s tem. Če ni v register vpisano nič, tretja oseba, ki ravna v dobri veri in ki s plačilom pridobi premoženje od osebe, za katero se glede na register zdi, da ima pooblastilo za izvedbo prenosa, ohrani lastništvo nad tako pridobljenim premoženjem.

8 Kratek opis postopka delitve skupnega premoženja zakoncev v tej državi članici, vključno z ločitvijo, razdelitvijo in likvidacijo.

To je urejeno v členu 806 in naslednjih zakonika o civilnem postopku. Vključuje naslednje faze:

(a) Izdelava popisa premoženja, vključenega v skupno premoženje.

To se lahko opravi hkrati s postopkom za razveljavitev zakonske zveze, prenehanje življenjske skupnosti ali razvezo zakonske zveze ali prenehanjem premoženjskih razmerij med zakoncema, čeprav se v praksi začne, ko je izdana pravnomočna sodba o prenehanju razmerij.

Zahtevek mora vključevati predlog popisa. Stranke se morajo zglasiti pri sodnem uradniku (Letrado de la Administración de Justicia), pri katerem poskušajo na podlagi predloga skupaj izdelati popis. V primeru spora glede določenega dela premoženja zadevo obravnava sodnik, ki odloči z odločbo, zoper katero je mogoča pritožba.

(b) Likvidacija.

Za začetek te faze mora biti odločba o prenehanju premoženjskih razmerij med zakoncema pravnomočna. Ta faza se začne s predlogom za likvidacijo in nastopom pred sodnim uradnikom, da bi zakonca dosegla dogovor o plačilu nadomestila in vračilu, dolgovanemu vsakemu od zakoncev, ter sorazmerni razdelitvi preostalega dela premoženja z določitvijo sklopov.

Če dogovor ni dosežen, se imenuje upravitelj premoženja, da poskrbi za razdelitev premoženja. Ko je predlog izdelan, ga lahko zakonca sprejmeta ali zavrneta; v zadnjem primeru se nesoglasje reši s sodno odločbo, zoper katero je mogoča pritožba.

(c) Izročitev premoženja in vpis v zemljiško knjigo.

Ko so postopki likvidacije dokončno odobreni in sklopi določeni, mora sodni uradnik izročiti premoženje in obema zakoncema poslati dokazila o lastninski pravici.

Poleg tega postopka obstaja še drug preprostejši postopek, pri katerem se likvidacija izvede z medsebojnim dogovorom zakoncev ali med preživelim zakoncem in dediči pokojnega zakonca, sprejetim pred notarjem v skladu s pravili civilnega zakonika.

Če je med premoženjem, ki je predmet likvidacije, nepremično premoženje, se lahko v obeh primerih v zemljiško knjigo vpiše potrdilo o odločbi o odobritvi razdelitve, sodba o določitvi razdelitve premoženja ali notarsko overjena javna listina o likvidaciji premoženjske skupnosti.

9 Kateri postopek obstaja za registracijo nepremičnin in kateri dokumenti ali informacije se običajno zahtevajo?

Akti in pogodbe v zvezi z lastništvom in drugimi stvarnimi pravicami na nepremičnem premoženju se lahko vpišejo v zemljiško knjigo. Potrjeni morajo biti v javni listini, ki se predloži zemljiškoknjžnemu uradu, na območju krajevne pristojnosti katerega je nepremičnina; ob predložitvi je treba plačati ustrezne takse in pristojbine.

Navedena listina mora biti v verodostojni obliki, priloženo pa ji mora biti potrdilo španskega matičnega urada (če je bila zakonska zveza registrirana pri njem), ki potrjuje prenehanje premoženjskih razmerij med zakoncema, da bi to lahko učinkovalo v zvezi s tretjimi osebami. Če je bil izvornik izdan zunaj države, mora biti ustrezno overjen, če to zahteva uradnik registra, pa tudi preveden. Ta ureditev se ne uporablja za pravne dokumente in sodne odločbe, zajete z evropskimi predpisi, ki se pošiljajo v skladu z ustreznimi določbami.

Zadnja posodobitev: 01/02/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.